

El futur del Centre d'Història Contemporània de Catalunya (CHCC) segueix en perill

Ja són 183 els historiadors i estudiosos, i 28 els centres d'estudis i entitats que s'han adherit al manifest del novembre passat

El passat 3 de desembre de 2025, un grup d'historiadors va fer públic un manifest alertant de la situació en la qual es trobava el Centre d'Història Contemporània de Catalunya (CHCC). Aquell manifest, que va aconseguir el suport d'un centenar llarg d'historiadors i estudiosos en història, compta avui amb més de dues-centes adhesions individuals i de centres d'estudis, grups de recerca i entitats vinculades a la història del país.

Una de les accions que els promotors del manifest vam emprendre fou la de sol·licitar una reunió amb la Hble. Consellera de Cultura, Sra. Sònia Hernández, trobada que es va celebrar el 29 de gener passat a la seu del Departament.

En la reunió mantinguda una representació dels impulsors del manifest li va exposar la preocupació per la continuïtat del CHCC i la dinamització de la seva activitat, adreçada a subvencionar la recerca i l'edició en història contemporània de Catalunya, i en llengua catalana, i al manteniment de la Biblioteca Josep Benet, especialitzada en Història del Catalanisme i Contemporània de Catalunya. També se li va demanar d'enfortir la seva personalitat comptant amb prou mitjans humans i econòmics, i molt especialment en la reclamació d'una direcció pròpia i amb projecte. Entenem el paper del CHCC com ara el que exerceix la Institució de les Lletres Catalanes, però dedicada a la nostra història contemporània.

La consellera va expressar que entenia la funció del CHCC i compartia la necessitat de mantenir-lo, i també la voluntat de potenciar la recerca en contacte amb la Universitat, l'Acadèmia i els centres d'estudis en història repartits per tot el país. Així mateix, també es va comprometre a mantenir la seva personalitat i reconegué la seva infradotació pressupostària.

Va explicar que havia acordat amb el conseller de Justícia que es transferia el CHCC amb els mitjans personals que tenia, la biblioteca i el pressupost.

Se li va plantejar que teníem notícia que la plaça de tècnic-historiador, per jubilació, no havia estat transferida a Cultura, sinó absorbida per la Direcció General de Memòria Democràtica, cosa que agreujava encara més la situació funcional de precarietat actual. La consellera va dir que el compromís era de disposar de totes les places del personal actual.

També se li va comentar que l'adscripció al Museu d'Història de Catalunya, on suposadament hauria d'anar a recaure el CHCC, no garantia la seva personalitat diferenciada i un pla de treball i objectius propis si no se'l dotava de personal i especialment d'un director; altrament hi havia el perill que es transformés en una secció del museu i perdés totalment la seva personalitat i funció al servei de la ciutadania catalana. I que la seva biblioteca especialitzada en Història Contemporània i Història del Catalanisme no es podia confondre amb una biblioteca de museu,

que té unes altres prioritats i funcions. Així doncs, no es pot barrejar la tasca d'un organisme amb la d'un altre.

A la consellera se li va dir que sense una personalitat jurídica i administrativa pròpia, no es garantiria el manteniment i creixement del centre i les seves funcions, i que no es podia prorrogar la situació de decadència que ha viscut en els darrers deu o quinze anys. Aquesta situació es veu incrementada per la reforma que s'està fent en un dels despatxos del CHCC en previsió del seu canvi d'ús, i que recull el corpus d'obres ajudades pel CHCC, una part del seu fons bibliogràfic dedicat a les institucions de Catalunya i l'arxiu administratiu.

En resum, hi va haver bones paraules i bones intencions, però cap concreció ni compromís ferm a part de manifestar la voluntat de programar noves trobades.

Per tot plegat, els sotasignants ens refermem en què, ara per ara, la continuïtat del CHCC, amb personalitat, pla i capacitat per dur a terme els seus projectes, no està garantida. Això implicaria, també, activar el Consell Assessor, per bé que caldria reformular-ne la seva funció, i també substituir-ne els membres traspassats. Un Consell que fos representatiu dels sectors implicats en la recerca i la difusió de la Història Contemporània de Catalunya, i un ajut decisiu al nou director i al Departament per definir línies de recerca i difusió d'una disciplina més necessària que mai per encarar i entendre els nous reptes nacionals, europeus i universals. Esperem que abans de les vacances d'estiu els dubtes s'hagin esvaït i el CHCC redreci el seu rumb. Si no fos així, s'haurien de prendre altres mesures de pressió i de manifestació fruit de la preocupació i descontentament general que estem detectant.

Països Catalans, febrer de 2026.

Josep M. Roig i Rosich, exdirector del CHCC.

Enric Pujol i Casademont, excoordinador de l'Àrea d'Història i Pensament Contemporani.

Lluís Ferran Toledano i González, exdirector de projectes del CHCC.

Josep M. Solé i Sabaté, membre fundador i historiador col·laborador del CHCC.

Lluís Duran i Solà, historiador, extècnic responsable de publicacions del CHCC.

Josep Cruanyes i Tor, historiador.

Jordi Oliva i Llorens, excoordinador al CHCC del projecte Cost humà de la Guerra Civil.

Jordi Manent i Tomàs, filòleg i historiador.